

טופס סילבוס

סטודיו STUDIO

סמסטר ב' תשע"ד

סוג המסגרת: סדנה

דואר אלקטרוני: efratbl@post.tau.ac.il

שם המרצה: ד"ר אדר' אפרת ליברטל
טלפון: 036405718

שעות קבלה:
לפי תאום טלפוני מראש

תאור הקורס

השנה: אי שם בעתיד.

המציאות: אינה ידועה.

כיום יותר ממחצית מאוכלוסיית העולם מתגוררת בסביבות עירוניות. תהליכי העיור נמצאים בעליה מתמדת וכל התחזיות מצביעות על כך שבמידה ולא יתרחש תסריט בלתי צפוי מגמה זו תמשיך גם בעתיד. התמודדות עם ערי העתיד הינה סוגיה אשר העסיקה אדריכלים ויוצרים רבים אשר ניסו לתת תשובות לתרחישים שונים בהתבסס על טכנולוגיות קיימות או משוערות.

מה צופן העתיד העירוני?

כדי לענות על שאלה זו ניצור תשתית של "מציאות עתידית" שלתוכה ניצק תכנים אורבניים שונים. כל קבוצה תגבש מספר החלטות מפתח שיתארו את העתיד החל מקנה המידה העולמי-גלובאלי (מי תהיה המדינה/הדת השלטת בעולם? מה יהיו היחסים הבינלאומיים המובילים? איזו תפיסה כלכלית תוביל את המדינות המשפיעות? איזו תפיסה חברתית?) וכלה בקנה המידה המקומי (מה יהיה מאזן האוכלוסייה באזור? מי יהיו הערים המובילות? וכו'). בנוסף, יגובשו החלטות לגבי טכנולוגיות עתידיות שיעמדו לרשות המתכננים והמשתמשים. לתוך אותה תבנית של המציאות העתידית שתגובש ניצק תכנים אורבניים קונקרטיים אשר יתמודדו עם שאלות ומצבים שיעלו מתוך מציאות זו.

במהלך הסמסטר נעסוק בתכנון ועיצוב עירוני תוך דגש על הקשר שבין גורמים מחוללי רעיון ואידיאולוגיה תכנונית ולבין יישומם בתהליך התכנוני עצמו. עבודת התכנון תלווה בחומרי קריאה רלוונטיים ובהצגת עמדות תיאורטיות שונות. העבודה בסטודיו תחתור לביטוי אישי ולחשיבה עצמאית של הסטודנטים תוך ביסוס החלטותיהם על מערכת שיקולים בהירה ושקופה.

The year: sometime in the far future.

The reality is unknown.

Currently, more than 50% of the world's population lives in urban environments. Urbanism is increasing all forecasts suggest that unless an unpredicted scenario occurs, this trend will continue.

The future cities have been engaging architects and other creators who tried to suggest results to various scenarios, based on existing or assumed technology.

What can we expect from the future?

To answer this question we will create the foundation for a “future reality” which will be used to explore various urban issues. Each group will adopt several key decisions that will describe the future at the global (which country will be the leader of the world? Which religion will be the most dominant? What will be the key international allies? What will be the leading economic policy? etc.) and local scales (What will be the internal ethnical distribution? Who will be the dominant cities? etc.). In addition, decision regarding future technologies will be made. We will use the above to deal with relevant urban issues and design urban fabric.

During the semester we will be engaged in urban design basing our work on the connection between factors that

דרישות הקורס

דרישות התרגיל:

התרגיל יתבצע בקבוצות של 3 סטודנטים/ות. הסמסטר יארך כ-14 שבועות ויחולק לשלושה שלבים:

שלב 1: ניתוח העיר והאתר, הגדרת הפרויקט (אידיאולוגית ופרוגרמטית), והכנת סכמה ראשונית (קנה מידה 1: 2,500).

שלב 2: פתוח הבנוי כתמיכה בסכמה הראשונית ובעקרונות התכנון (קנה מידה 1: 1,000).

שלב 3: פתוח אזורים או פרטי עיר נבחרים לקראת הגשה סופית (קנה מידה 1: 500).

בשלב הביניים תיערך בדיקת נתונים, על מנת לקבל סדרי גודל אמיתיים של התכנון. ייתכנו קפיצות בי קני המידה השונים על פי דרישות הפרויקטים.

עם תום שני השלבים הראשונים ייערכו הגשות ביניים, והשלב האחרון יוצג בהגשה הסופית, יחד עם שני הראשונים.

הקורס יתנהל על בסיס מתודולוגית Agile לניהול פרויקט עם דגש על מעקב אחר קריטריוני הצלחה המוגדרים על ידי כל קבוצה.

דרישות ההגשה: פרוט דרישות ההגשה השונות יובא לפני כל הגשה.

מרכיבי הציון הסופי

ישנה חובת נוכחות (בלפחות 80% מהשיעורים) שהינה תנאי מקדים לזכאות לקבלת ציון בקורס.

40% תהליך התכנון, 50% תוצאה סופית, 10% תרגילי ביניים.

עמידת הקבוצה בקריטריוני ההצלחה אשר הוגדרו על ידה, הינה מרכיב בכל אחד משלושת מדדי הציון.

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

הקורס יעסוק בשאלות של הגדרת העיר בהווה ובעתיד. במסגרת הלימודים נעסוק בשאלות לגבי אופי מגורים ומרקם עירוני, תחבורה בעיר, קיימות (אקולוגית וחברתית) ועוד בקני המידה השונים של העיר תוך דגש על המשתמשים בעיר וצרכיהם השונים.

מתודת עבודה

הקורס מתחלק לשני חלקים עיקריים, במהלך החודש הראשון של הסמסטר פיתוח הפרויקט מכוון על ידי המנחים וכולל הרצאות ותרגילים. בהמשך הסמסטרפיתוח הפרויקט מובל ע"י הסטודנטים תוך כדי הנחיה אישית מהמנחים ודיונים כיתתיים. במהלך הקורס כולו ניתן דגש על עבודה עם מודלי עבודה פיזיים תוך בדיקת מגוון אפשרויות ופתרונות מקבילים. בנוסף, הסטודנטים ישלבו עבודה עם מערכת מציאות מדומה בזמן אמת על מנת לחזק את הדימוי של התוצרים המתוכננים.

רשימת ספרות (נתון לשינויים)

גייקובס, ג', מותן וחייהן של ערים אמריקאיות גדולות, הוצאת בבל, 2008 (ראו גם באנגלית)
קאלווינו, א., "הערים הסמויות מהעין", ספרית הפועלים, 1984.
פרק, ז', חלל וכו': מבחר מרחבים, הוצאת בבל, 1997.

BACON, E., 1961, "DESIGN OF CITIES", THAMES & HUDSON LTD., LONDON.

COOK, P., 1972, "PLUG IN", IN COOK, P., (ED.) "ARCHIGRAM", STUDIO VISTA PUB., LONDON.

"THE CONCISE TOWNSCAPE", ARCHITECTURAL PRESS, , 1977,CULLEN, G. LONDON.

GEHL, JAN, "LIFE BETWEEN BUILDINGS"

CULLEN , G., 1961, "TOWNSCAPE", LONDON: ARCHITECTURAL PRESS.

ELIAD, M., 1959, "THE SACRED AND THE PROFANE", NEW YORK.

GOSLING, D., & MAITLAND, B., 1984, "CONCEPTS OF URBAN DESIGN", ACADEMY EDITIONS LONDON/ST. MARTIN'S PRESS, NEW YORK.

GREENBIE, B., 1981, "SPACES", NEW HAVEN AND LONDON YALE UNIV. PRESS.

JACOBS, A.B., 1995, "GREAT STREETS", M.I.T. PRESS, USA.

JACOBS, J., 1961, "DEATH AND LIFE OF GREAT AMERICAN CITIES", NEW YORK: RANDOM HOUSE. (לאחרונה יצא תרגום בעברית)

KOSTOF, S., 1991, **"THE CITY SHAPED – URBAN PATTERNS & MEANINGS THROUGH HISTORY"**, BULFINCH PRESS, AOL TIME WARNER BOOK GROUP, BOSTON, NY, LONDON.

KRIER, R., 1982, **"ON ARCHITECTURE"**, ACADEMY EDITIONS, LONDON/ST. MARTIN'S PRESS, N.Y.

KRIER, R., 1984, **"URBAN SPACE"**, ACADEMY EDITIONS, LONDON.

LE CORBUSIER, 1967, **"THE RADIANTCITY"**, FABER & FARBER LTD., LONDON.

LYNCH, K., 1972, **"WHAT TIME IS THIS PLACE?"**, M.I.T. PRESS, USA.

LYNCH, K., 1976, **MANAGING THE SENSE OF A REGION"**, M.I.T. PRESS, USA.

LYNCH, K., 1981, **"A THEORY OF GOODCITY FORM"**, M.I.T. PRESS, USA.

LYNCH, K., 1985 **"THE IMAGE OF THE CITY"**, M.I.T. PRESS, USA.

MUMFORD, L., 1938, **"THE CULTURE OF CITIES"**, NEW YORK, LONDON: HARCOURT, BRACE.

ROSSI, A., 1982, **"THE ARCHITECTURE OF THE CITY"**, M.I.T. PRESS, CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS&LONDON, ENGLAND.

RYKWERT, J., 1976, **"THE IDEA OF A TOWN: THE ANTHROPOLOGY OF URBAN FORM IN ROME, ITALY & THE ANCIENT WORLD"**. PRINCETON, NJ: PRINCETON UNIVERSITY PRESS.

SITTE, C., 1986, **"THE BIRTH OF MODERNCITY PLANNING"**, RIZZOLI INT. PUBLICATIONS, NEW YORK.

SPECTER, D.K., 1974, **"URBAN SPACES"**, N.Y., GRAPHIC SOCIETY LTD., GREENWICH, CONN.

TRANCIK, R., 1986, **"FINDING LOST SPACES"**, VAN NORSTRAND REINHOLD COMP., N.Y.

BLAKELY, E. (1991) **"THE NEW TECHNOLOGYCITY: INFRASTRUCTURE FOR THE FUTURE COMMUNITY"**, in: J. BROTCHIE, M. BATTY, P. HALL and P.

NEWTON Eds. Cities of the 21st Century : New Technologies and Spatial Systems, pp . 229-236. New York : Halstead,

DAHINDEN, J.(1972)"**URBAN STRUCTURES FOR THE FUTURE**" Pall Mall Press,
New York

HALL, P. (1996) "**CITIES OF TOMORROW: AN INTELLECTUAL HISTORY OF URBAN PLANNING AND DESIGN IN THE 20TH CENTURY**"Oxford, Blackwell.

STAIGER, J. (1999) "**FUTURE NOIR: CONTEMPORARY REPRESENTATIONS OF VISIONARY CITIES**" in Kuhn, A. Alien Zone II: the spaces of science-fiction cinema.